

«Теорія і практика позашкільної освіти»

Викладач – доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики виховання Пустовіт Григорій Петрович; кандидат педагогічних наук, доцент Гринькова Надія Михайлівна.

Кількість кредитів – 4

Семестр – 3-й

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія і практика позашкільної освіти» призначена для аспірантів за спеціальністю «011 освітні, педагогічні науки» Рівненського державного гуманітарного університету.

Зміст курсу орієнтований на забезпечення студентів знаннями з актуальних проблем сучасної позашкільної освіти в Україні, її пріоритетними напрямками; у висвітленні специфіки організації навчально-виховного процесу у позашкільних навчальних закладах різного спрямування; у розкритті теоретичних і практичних аспектів організації педагогічного процесу інноваційної діяльності позашкільного навчального закладу, у формуванні в аспірантів умінь і навиків проектувати та здійснювати ефективний педагогічний процес у закладах позашкільної освіти, ефективно поєднувати на практиці теоретичні знання з інноваційними технологіями у позашкільній освіті й вихованні на основі розуміння відмінностей навчально-виховного процесу позашкільного навчального закладу.

Теоретичною основою курсу «Теорія і практика позашкільної освіти» є особистісно орієнтований та інноваційний підходи до організації освітнього позашкільного процесу, врахування диференціації гуртків секцій, клубів при виборі відповідних форм, методів, технологій організації позакласної і позашкільної роботи.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Увага суспільства до позашкільних установ як важливих суб'єктів суспільно-соціального виховання дітей пояснюється на сьогодні тим, що в них інтенсивніше відбувається процес формування найважливіших характеристик повноцінної особистості, як-то: позитивне ставлення до власного життя, завдяки реалізації себе в улюбленій діяльності, що відповідає природним особливостям; здатність до безперервного духовно-творчого самовдосконалення; соціальна відповідальність, що виявляється в турботі про благополуччя інших людей; культура дозвіллевої діяльності й ін.

Система позашкільного виховання в ідеалі покликана забезпечити можливість кожній дитині у вільний час усебічно розвивати здібності і захоплення. Саме тому, педагог позашкільного навчального закладу повинен бути високоморальним і дуже активним, а його методи діяльності – особливими. Метою позашкільних навчальних закладів є підготовка підростаючого покоління, здатних після здобуття відповідної освіти

включитися у виробничу діяльність; вирішувати виробничі або наукові завдання і відповідати за їх вирішення.

Досягнення цієї мети потребує модернізації теоретико-методичних засад позашкільної освіти, підготовки педагога нового типу, здатного застосовувати педагогічні інновації у навчально-виховному процесі позашкільних навчальних закладів.

Мета курсу полягає в ознайомленні студентів з актуальними проблемами сучасної позашкільної освіти в Україні, її пріоритетними напрямками; у висвітленні специфіки організації навчально-виховного процесу у позашкільних навчальних закладах різного спрямування; у розкритті теоретичних і практичних аспектів організації педагогічного процесу інноваційної діяльності позашкільного навчального закладу, у формуванні в аспірантів умінь і навиків проектувати та здійснювати ефективний педагогічний процес у закладах позашкільної освіти, ефективно поєднувати на практиці теоретичні знання з інноваційними технологіями у позашкільній освіті й вихованні на основі розуміння відмінностей навчально-виховного процесу позашкільного навчального закладу.

Очікувані результати навчання

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів освітнього ступеня доктора філософії, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття аспірантами компетентностей інтегральних, загальних і спеціальних.

Формування інтегральної компетентності передбачає здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності

(ЗК)

ЗК 5 управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності, здатність управляти часом;

ЗК 12 цінування та повага різноманітності та мультикультурності, здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 2 здатність планувати, організовувати, здійснювати власну науково-педагогічну діяльність, адекватно застосовувати сучасні методи проведення досліджень в професійній галузі і в суміжних галузях науки для синтезу та аналізу складних систем та явищ, використовувати наявні, модифікувати та створювати нові педагогічні технології для виконання завдань дослідження, перевіряти їх ефективність;

ФК 4 здатність до побудови тлумачно-інтерпретаційних моделей для пояснення освітніх явищ і процесів, переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійних практик у сфері науково педагогічної діяльності;

ФК 8 здатність до різновекторного історико-педагогічного аналізу (історико-логічний, компаративний, ретроспективний, персоналістичний), опрацьовувати джерельну базу дослідження, адаптовувати та екстраполювати ідеї видатних педагогів у сучасну педагогічну практику, використовувати синергетичний підхід до осмислення історико-педагогічних явищ і процесів;

ФК 9 здатність до диференціації педагогічної діяльності відповідно до специфіки професійних категорій, застосування педагогічних технологій у неперервній педагогічній освіті, упровадження інноваційних процесів у професійну освіту, розробки науково-методичного супроводу професійної підготовки фахівця;

ФК 10 здатність до вивчення та модернізації існуючих виховних систем та технологій, розуміння процесів становлення особистості у процесі виховання та самовиховання, до аналізу соціокультурного середовища, проблем виховання особистості на різних вікових етапах, здійснювати особистісно орієнтований підхід до виховання дітей і молоді.

ФК 14 здатність до викладацької діяльності в умовах формальної та неформальної освіти, уміння залучати студентів до різних видів діяльності й організацію діяльності колективу, організаторські уміння викладача (мобілізаційні, інформатичні, розвивальні, орієнтаційні) ;

Програмні результати навчання

ПРН 2 знання і розуміння основних концепцій, теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю «011 Освітні, педагогічні науки», оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку;

ПРН 3 демонструвати поглиблені знання у вибраній спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, знання нормативно-правової бази;

ПРН 7 уміти критично мислити, застосовувати методи аналізу і синтезу, інтерпретувати, узагальнювати результати науково-дослідницької діяльності;

ПРН 9 уміти здійснювати пошук, аналізувати і критично оцінювати інформацію з різних джерел, здійснювати комунікаційну взаємодію за допомогою соціальних мереж, використовувати прийоми створення, збереження, накопичення та інтерпретації даних з використанням сучасних ІКТ;

ПРН 21 здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог професійної етики;

ПРН 23 визначати рівень особистісного і професійного розвитку формувати програми самовдосконалення і саморозвитку, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності;

ПРН 24 цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність, дотримуватися та упроваджувати принципи гендерної рівності та гендерний підхід в освіту.

Основна частина матеріалу, опанування яким передбачене у межах вивчення навчального курсу, пропонується Вашій увазі на сайті <http://www.itup.com.ua>.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щочетверга, з 11.10 до 12.30 (2 академічні години).

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка, з 18.00 до 20.00; щоп'ятниці з 18.00 до 20.00.

Е-mail викладача: h.pustovit@gmail.com; nadiia.hrynkova@rshu.edu.ua.